

Cochrane:

Rehabilitering av personer som har hatt kreft

Personer som har overlevd en kreftdiagnose kan ha nytte av en kortvarig oppfølging fra et sammensatt rehabiliteringsprogram.

Forfattere

Liv Merete Reinar
Seksjonsleder
Kunnskapssenteret for helsetjenesten

Kreft

Rehabilitering

Sykepleien Forskning 2013 8(2)(110-111)
DOI: <https://doi.org/10.4220/sykepleienf.2013.0066>

Effekten viser seg først og fremst på bedring av fysisk helse. Slik konkluderer forfatterne av en nylig publisert systematisk oversikt.

Sammensatte rehabiliteringsprogrammer med fysiske og psykososiale komponenter (multidimensional rehabilitation programmes – MDRP) har vokst fram som respons på at stadig flere lever med og/eller overlever kreftdiagnoser. Forfatterne av denne nye oversikten oppsummerte studier som evaluerte effekten av tiltak med både fysiske og psykososiale komponenter. Tiltakene omfattet tilbud gitt to eller flere ganger etter kreftbehandling. Utfallene ble målt ved hjelp av valide måleinstrumenter for fysisk helse og psykososial velvære. Rehabiliteringstilbudene besto gjerne av tiltak som hadde til hensikt å fremme fysisk aktivitet og/eller bidra med ernæringsråd. Det kunne også være tilbud om samtalegrupper eller andre psykososiale tiltak.

Hva sier forskningen?

Forfatterne inkluderte tolv studier som sammenliknet sammensatte rehabiliteringsprogrammer med ingen intervensjon, vanlig oppfølging eller minimal oppfølging og fant at:

- De lykkes bedre med å hjelpe personer til å mestre fysiske behov enn psykiske behov
- Støtte med fokus på én type atferd (som kosthold, fysisk aktivitet eller stressmestring) lykkes bedre enn de som ville endre flere ting på en gang
- Det var bedring i fysisk helse (målt ved SF-36)
- Programmer hvor tilbudet gjaldt personer med ulike kreftformer framfor tilbud til bare én diagnosetype var mest virksomt
- Tilbud med personlige møter supplert med minst én telefonoppfølging var mest effektivt
- Det var ikke mer effektivt med oppfølging utover seks måneder

- Tilbudet var like effektivt uansett hvilken helseprofesjon som var involvert

Hva er denne informasjonen basert på?

Forskerne i Cochrane-samarbeidet har laget en ny oversikt over randomiserte studier som har undersøkt effekten av multikomponent rehabilitering for pasienter som lever med eller har overlevd en kreftdiagnose. Forskerne gjorde systematiske søk i flere databaser, og fant tolv studier med til sammen 1669 deltakere. De var fra USA, Canada, Sverige, Nederland, New Zealand og Kina. Hovedvekten av deltakerne hadde bryst- eller prostatakraft. De fleste rehabiliteringsprogrammene involverte to eller flere helseprofesjoner. Fysioterapeuter og sykepleiere ble mest brukt. Studiene ble publisert mellom 1999 og 2009. Studiene hadde høy eller moderat risiko for skjevheter (bias) og derfor mangelfull metodisk kvalitet.

Kilde

Scott DA, Mills M, Black A, Cantwell M, Campbell A, Cardwell CR, Porter S, Donnelly M. Multidimensional rehabilitation programmes for adult cancer survivors. Cochrane Database of systematic reviews 2013, Issue 3.